

Vergaderjaar 2012–2013

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 508

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 mei 2013

In de Regeling van werkzaamheden van 28 mei 2013 (Handelingen II 2012/13, nr. 87) heeft het lid Kooiman (SP) mij verzocht om een brief over het «Afbraakplan Gevangeniswezen». Van een afbraakplan is wat mij betreft geen sprake. Hierbij voldoe ik aan het verzoek in te gaan op de berekeningen in een bericht uit de Telegraaf van 28 mei jl. Deze brief is opgesteld in afstemming met de Minister van Financiën, zoals door het lid Van Toorenburg (CDA) verzocht in aanvulling op het verzoek van het lid Kooiman.

Met het Masterplan wordt invulling gegeven aan de taakstellingen uit het Lente-akkoord en het Regeerakkoord. Deze taakstellingen worden vanaf 2015 gerealiseerd. De geraamde incidentele kosten van het Masterplan hebben betrekking op personele en materiële kosten, waarbij voor personeel wordt ingezet op van werk naar werk.

Zoals ik in de antwoorden op de set schriftelijke Kamervragen over het Masterplan DJI van 24 mei 2013 (Kamerstuk 24 587, nr. 507) heb gemeld, moet de boekwaarde van deze inrichtingen worden afgewaardeerd. Bij het sluiten van gevangenisstraffen kan sprake zijn van een resterende boekwaarde omdat de gebouwen nog niet volledig zijn afgeschreven. Deze boekwaarde moet op het moment van sluiting betaald worden aan de Rijksgebouwendienst. Dit levert voor de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) de komende jaren (conform planning Masterplan) een kostenpost op van in totaal circa 485 miljoen euro, zijnde de afkoop van de boekwaarden vermeerderd met de versnelde afschrijving van de inventaris. Deze incidentele kosten gaan voor de structurele besparingen uit. Het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ) is niet in staat om deze incidentele kosten van 485 miljoen euro op korte termijn te financieren. De afspraak is dat het Ministerie van Financiën de kosten in de periode 2013–2017 zal financieren en dat deze kosten in latere jaren door VenJ worden terugbetaald (kasschuif). Met een kasschuif is per saldo geen sprake van additionele uitgaven omdat deze over de tijd glad lopen.

In lijn hiermee vermeldt het antwoord op vraag 23 dat de afkoop van boekwaarden tussen DJI en de Rijksgebouwendienst wordt verrekend. De afkoop van boekwaarden bij het afstoten van gebouwen in bezit van de overheid is een algemeen probleem. Er is afgesproken dat de hieruit voortvloeiende kosten voor DJI kunnen worden verrekend met de positieve exploitatieresultaten vanaf 2018. Zie ook mijn antwoorden op de vragen 24, 39, 58, 274, 282, 283 en 304.

Bij een jaarlijks exploitatieoverschot van 65 miljoen euro is de terugverdientermijn voor de kostenpost van 485 miljoen euro voor de afkoop van boekwaarden zeven jaar. Dit komt overeen met 2026, zoals in het bericht van De Telegraaf werd genoemd. In het Masterplan DJI van 22 maart 2013 werd deze aanpak als volgt samengevat op blz. 31: «De positieve ontwikkeling van het vermogen vanaf 2018 zal worden aangewend om de kosten van afstoot van de te sluiten inrichtingen te financieren.»

Voor de volledigheid reageer ik hierbij meteen op het nadien verschenen bericht in dezelfde krant inzake de vermeende afwenteling van kosten op gemeenten. Ik verwijs u naar het antwoord op vraag 43: «De exacte kosten die gemeenten extra maken zijn nu nog niet bekend. Op dit moment wordt er door VNG gekeken naar eventuele effecten van het Masterplan voor gemeenten».

De kosten voor gemeenten c.q. het UWV en SVB zullen vooral worden bepaald door het aantal en de hoogte van uitkeringen, maar daar kunnen nog geen bedragen voor worden genoemd omdat zoveel mogelijk wordt ingezet op het realiseren van betaalde arbeid. Het kabinet vindt dat ED in het teken van arbeid moet staan. ED'ers met een dienstverband zullen dan ook in staat worden gesteld om de verplichtingen na te komen die voortvloeien uit hun dienstverband. Een ED'er zonder werk kan (en moet ook) solliciteren. Hij zal hiertoe in staat worden gesteld. Als een ED'er voldoet aan zijn arbeidsgerelateerde verplichtingen die aan een uitkering zijn verbonden, komt hij in beginsel in aanmerking voor die uitkering. Dat kan een bijstandsuitkering zijn dan wel een uitkering op grond van de werknemersverzekeringen of de Wajong. Of in individuele gevallen aan de uitkeringsvoorwaarden is voldaan, is ter beoordeling aan het college van B&W c.q. het UWV. Door ED wordt de detentieschade beperkt, omdat de kans groter is dat de elektronisch gedetineerde zijn baan niet hoeft kwijt te raken; tegelijkertijd wordt zo een beroep op uitkeringen beperkt.

Daarnaast heb ik, zoals u hebt kunnen lezen in de antwoorden op de vragen 7, 56, 58, 286, 315, 318, 321, 323 en 330, aangekondigd dat boventallige medewerkers zoveel mogelijk van werk naar werk worden begeleid. Daarmee wordt een beroep op uitkeringen zoveel mogelijk voorkomen. Tot slot wijs ik uw Kamer op een onjuistheid in de berichtgeving: de afkoop van de boekwaarde van de gebouwen is wel degelijk opgenomen in het Masterplan, ter waarde van 485 miljoen euro.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven